

ระเบียบการประชุมเกษตรกรจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐
วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๓ จังหวัดระยอง
อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐

๓.๑ ความก้าวหน้าการใช้จ่ายงบประมาณ ปี ๒๕๖๑

๓.๒ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๓.๓ โครงการส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่

๓.๔ การประกวดชุมชนดีเด่น ภายใต้โครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน ระดับเขต

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ

๔.๑ ทิศทางการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตร ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๔.๒ แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเกษตร ๒๐ ปี

๔.๓ เกษตรพันธะสัญญา

๔.๔ Unit School

๔.๕ โครงการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๑

๔.๖ ผลการवादแปลง

๔.๗ การบริหารจัดการผลไม้ภาคตะวันออก

๔.๘ ปัญหาการเกิดโรครากเน่าโคนเน่าจากเชื้อราไฟทอปเทอไรซ่าในทุเรียน

๔.๙ โครงการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว(หนอนหัวดำ)ด้วยวิธีผสมผสานแบบครอบคลุมพื้นที่โดยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

๔.๑๐ โครงการส่งเสริมการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๐/๖๑ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องเพื่อพิจารณา

แผนการประชุมเกษตรกรจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการฯ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

ระเบียบวาระที่ ๖ แผนการขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตร ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๖.๑ ศูนย์ปฏิบัติการ

๖.๒ สำนักงานเกษตรจังหวัด

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ

รายงานการประชุมเกษตรจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร ภาคตะวันออก
ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐

วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ณ ห้องประชุมสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๓ จังหวัดระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ผู้มาประชุม

๑. นายชาติรี บุญนาค	ผู้อำนวยการ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๓ จังหวัดระยอง	ประธานการประชุม
๒. นายปิยะ สมัครพงศ์	รักษาการ เกษตรจังหวัดจันทบุรี	
๓. นายพงษ์ศักดิ์ เอมดวง	รักษาการ เกษตรจังหวัดชลบุรี	
๔. นายสุรสิงห์ พูนเพิ่มสุขสมบัติ	เกษตรจังหวัดระยอง	
๕. นางดวงเดือน สมวัฒน์สมศักดิ์	เกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา	
๖. นายพิชัย วงษ์บัวงาม	เกษตรจังหวัดนครนายก	
๗. นายदनัย ปัญญาพิทยากุล	เกษตรจังหวัดสมุทรปราการ	
๘. นายสำเร็จ วงษ์ป้อม	แทน เกษตรจังหวัดสระแก้ว	
๙. นายมงคล จอมพันธ์	เกษตรจังหวัดตราด	
๑๐. นายวิจิต พิชัยรัตน์	แทน เกษตรจังหวัดปราจีนบุรี	
๑๑. นายต่อศักดิ์ โพธิ์กราน	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดชลบุรี	
๑๒. นายกฤษฎา ฉิมอินทร์	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร ด้านอารักขาพืช จังหวัดชลบุรี	
๑๓. นายชยุตฤทธิ นนทแก้ว	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดจันทบุรี	
๑๔. นายสมชาย ปิยวาจานุสรณ์	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา	
๑๕. นายพรหม ยกพล	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดระยอง	
๑๖. นางอุบล มากอง	ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ	เลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายมัลลิกา ศึกษากิจ	รักษาการหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	สสจ.๓ รย.
๒. นางสาวรณช สีแดง	ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการส่งเสริมการเกษตร	สสจ.๓ รย.
๓. นายชนินทร์ สุขสำราญ	ผู้อำนวยการพัฒนาบุคลากร	สสจ.๓ รย.
๔. นางสาววันทิตา วุฒิพนมศักดิ์	เจ้าหน้าที่ระบบคอมพิวเตอร์	สสจ.๓ รย.
๕. นายอิสมาแอล บินยูโซะ	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	สสจ.๓ รย.
๖. นางสาวอิสรี เก่งนอก	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	สสจ.๓ รย.
๗. นายธนีสร์ ศิริโวหาร	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	ศสพ.รย.
๘. นายเมธา ถนอมพันธ์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	สสจ.๓ รย.
๙. นางเยาวรัตน์ ธีระวงศ์สกุล	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ	สนง.กษจ.ตร.

๑๐. นางสาวณมล สิงห์เถื่อน	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	สนง.กษจ.ฉช.
๑๑. นางสาวนคร คมกล้า	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	สสจ.๓ รย.
๑๒. นายพุทธินันท์ บุรณะ	นักวิชาการแผนที่ภาพถ่ายปฏิบัติการ	สสจ.๓ รย.
๑๓. นางวิภาพร สงวนดี	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ	สสจ.๓ รย.
๑๔. นางกิตติ์ชญ่า โมรา	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ	สสจ.๓ รย.

นายชาติรี บุญนาค ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๓ จังหวัดระยอง กล่าวต้อนรับผู้เข้าประชุมทุกท่านและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

๑.๑ มีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายเกษตรจังหวัดในภาคตะวันออก จำนวน ๖ ตำแหน่ง คือนายวิบูลย์ ไชยวรรณ เกษตรจังหวัดปราจีนบุรี เป็นเกษตรจังหวัดนครราชสีมา นายอาชวีชัยชาญ เลี้ยงประยูร เกษตรจังหวัดจันทบุรี เป็นเกษตรจังหวัดพิษณุโลก นายวรชัญญ์ หลักรวด เกษตรจังหวัดนครนายก เป็นเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายพิชัย วงษ์บัวงาม เกษตรจังหวัดสระบุรี เป็นเกษตรจังหวัดนครนายก นายพงษ์ศักดิ์ เอ็มดวง เกษตรจังหวัดตราด เป็นเกษตรจังหวัดชลบุรี และนายมงคล จอมพันธ์ เกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นเกษตรจังหวัดตราด

๑.๒ การมอบรางวัล โดยเกษตรจังหวัดเป็นตัวแทนรับรางวัล

๑.๒.๑ รางวัลศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนดีเด่นระดับเขตที่ ๓ จังหวัดระยอง ปี ๒๕๖๐ รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลตรอกนอง หมู่ที่ ๑ ตำบลตรอกนอง อำเภอ ชลุง จังหวัดจันทบุรี ได้รับโล่รางวัลและรางวัลเงินสด ๕,๐๐๐ บาท รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๑ ได้แก่ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบ้านช่อง ตำบลบ้านช่อง อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้รับประกาศนียบัตร และรางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๒ ได้แก่ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลโป่ง หมู่ที่ ๑ ตำบลโป่ง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ได้รับ ประกาศนียบัตร

๑.๒.๒ รางวัลเกษตรกร สถาบันเกษตรกรดีเด่นระดับเขต ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๗ สาขา ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดีเด่น กลุ่มยุวเกษตรกรดีเด่น สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรดีเด่น ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกรดีเด่น เกษตรกรดีเด่น สาขาทำสวน ทำไร่ และไร่นาสวนผสม

๑.๓ ทิศทางการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตร ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ กำหนดภาพรวมของการดำเนินงาน ภายใต้แนวคิด Balance DOAE สร้างความสมดุลระหว่างภารกิจ งานตามนโยบาย (Agenda) กับภารกิจหลักของหน่วยงาน(Function) คือการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน เกษตรกรมีความเข้มแข็งและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ขับเคลื่อนระบบส่งเสริมการเกษตรให้มีความเข้มข้นมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างระบบการทำงานที่ชัดเจน พัฒนาเครื่องมือในการปฏิบัติงาน และองค์ความรู้ของนักส่งเสริมการเกษตรให้มีความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง พร้อมต่อการทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการเกษตรของประเทศ โดยให้สอดคล้องกับการก้าวไปสู่ Smart Agriculture ตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งจะสามารสรสร้าง ความอยู่ดีมีสุขให้กับเกษตรกรได้อย่างแท้จริง

๔ สมดุลสู่ความเป็นเลิศของภารกิจส่งเสริมการเกษตร (Balance DOAE for Excellent Mission)

๑. งานส่งเสริมการเกษตรต้องแสดงออกถึงความเป็นตัวตนที่ชัดเจน ในลักษณะภาระงานตามบทบาทหน้าที่ที่แท้จริง(Function) สามารถจำแนกและผลักดันให้เกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรม วัตถุประสงค์ และตรวจสอบได้

๒. การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรต้องกำหนดเป้าหมายของการส่งเสริมและพัฒนาให้ชัดเจน และสามารถวัดผลได้โดยกำหนดเป็น Milestone ในแต่ละช่วงเวลา เพื่อให้สามารถทบทวนข้อผิดพลาด และปรับปรุงการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายหลักตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

๓. งานตามนโยบายที่มีเป้าหมายในการพัฒนาด้านการเกษตร (Agenda) จะต้องดำเนินการบนพื้นฐานของงานที่ถูกกำหนด ให้เป็นบทบาทหน้าที่ของการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร (Function) โดยดำเนินการในลักษณะต่อยอด และขยายการดำเนินงานให้ครอบคลุมกว้างขวางยิ่งขึ้น

๔. การส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ (Area Base) ต้องนำงานตามนโยบาย (Agenda) และงานตามบทบาทหน้าที่ (Function) มากำหนดเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ โดยปรับปรุงให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่ กำหนดเป้าหมายชัดเจนสามารถตรวจสอบและวัดผลได้ สร้างสมดุลให้เกิดขึ้นกับงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร

๕. การพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ด้านงานส่งเสริมการเกษตรกับการพัฒนาสมรรถนะและประสิทธิภาพของนักส่งเสริมการเกษตร จะต้องมีความสมดุลกันในทุกมิติของการพัฒนา เนื่องจากทั้งสองภาคส่วนต่างเป็นปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดความสำเร็จของการพัฒนาระหว่างกัน

๖. สร้างสมดุลของการพัฒนาและส่งเสริมการเกษตรตลอดเส้นทางของการเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร (The whole process of agri-industry) โดยเกษตรกรคือผู้ประกอบการด้านการเกษตร

๗. การขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการขับเคลื่อนเกษตรผ่านระบบส่งเสริมการเกษตร (T&V System) ให้ความสำคัญต่อการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่และนวัตกรรมต่างๆ มาปรับใช้ให้เกิดความสมดุลระหว่างภูมิปัญญา กับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้เกิดการเกื้อหนุนและสามารถต่อยอดการพัฒนาการเกษตรสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

๘. ผลของการประกอบการด้านการเกษตรต้องอยู่ในระดับที่เหมาะสม และสมดุลระหว่างทุนและผลตอบแทน สร้างรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืนผ่านระบบส่งเสริมการเกษตร การจัดการที่ตีรวมถึงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของผลผลิตและการประกอบอาชีพด้านการเกษตร

๙. การพัฒนาและส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ไม่ทำลายวัฒนธรรมอันดีงาม ทรัพยากรธรรมชาติ สร้างความสมดุล ให้เกิดขึ้นในห่วงโซ่การผลิตสินค้าเกษตรและอาหาร

๑.๔ แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเกษตร ๒๐ ปี

กรมส่งเสริมการเกษตรได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเกษตร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และปฏิบัติงานระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) โดยสอดคล้องกับแผนและยุทธศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับชาติและระดับกระทรวง เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรในระยะยาว แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเกษตร ระยะ ๒๐ ปีฯ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “เกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และมีรายได้ที่มั่นคง” โดยได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ๕ ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมความมั่นคงในอาชีพของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และยกระดับสู่มาตรฐานสากล ด้วยงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาศักยภาพองค์กรและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ สำหรับเกษตรกร เป้าหมายในการส่งเสริมการเกษตรจำแนกออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่

(๑) กลุ่ม Subsistence Farming คือ เกษตรกรที่ทำการผลิตเพื่อการยังชีพ ซึ่งผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือนเป็นหลัก

(๒) กลุ่ม Semi-commercial Farming คือ เกษตรกรที่ทำการผลิตแบบกึ่งพาณิชย์ โดยผลิตเพื่อการจำหน่ายควบคู่กับการบริโภคภายในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง

(๓) กลุ่ม Commercial Farming คือ เกษตรกรที่ทำการผลิตเชิงพาณิชย์โดยผลิตเพื่อการจำหน่ายเป็นหลัก

Roadmap การพัฒนาได้แบ่งออกเป็น ๔ ช่วงๆละ ๕ ปี โดยมีประเด็นมุ่งเน้นในแต่ละช่วง ดังนี้

ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) : ขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงศาสตร์พระราชากษัตริย์ทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน มุ่งเน้นการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ สร้างความมั่นคงด้านอาหาร และให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้สำหรับเกษตรกรในกลุ่ม Subsistence Farming ส่วนกลุ่ม Semi-commercial Farming จะเน้นให้มีการเรียนรู้ในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.) และเครือข่ายและมีการเชื่อมโยงสู่การผลิตในแปลงใหญ่ ส่งเสริมการรวมกลุ่มและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่ เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรเกษตรกรและ พัฒนาให้เป็น Smart Group พัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer เกษตรกรในกลุ่ม Commercial Farming จะเน้นส่งเสริมให้ผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมพัฒนาการผลิตสู่ระบบ Smart Farming และเกษตร ๔.๐ มุ่งเน้นการผลิตเพื่อเข้าสู่ตลาดPremium และตลาดเฉพาะที่มีการเชื่อมโยงกับธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ และส่งเสริมการซื้อ-ขายผ่านทาง online รวมทั้งเร่งขยายผลการพัฒนา Young Smart Farmer และสนับสนุน/บ่มเพาะ Start up ภาคเกษตรเพื่อเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนภาคการเกษตรในอนาคต

ระยะ ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) : ส่งเสริมการรวมกลุ่มและการสร้างเครือข่ายเกษตรกรที่ทำการเกษตร ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงตลาดระหว่างชุมชนสำหรับกลุ่ม Subsistence Farming ส่วนกลุ่ม Semi - commercial Farming จะส่งเสริมการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและท่องเที่ยววิถีไทย เชื่อมโยงตลาดชุมชนสู่ตลาดในระดับประเทศ เสริมทักษะในการเป็นผู้ประกอบการ และขยายผลการพัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer สำหรับกลุ่ม Commercial Farming จะส่งเสริมการผลิต สินค้าเกษตรที่มีมูลค่าสูง การรวมกลุ่มกันผลิตแบบ Cluster ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมและการทำฟาร์มในรูปแบบใหม่ๆ มีการเชื่อมโยงตลาดทั้งในและต่างประเทศ และขยายช่องทางการค้าสู่ระบบ Online

ระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๔) : เกษตรกรในกลุ่ม Subsistence Farming จะมุ่งเน้นการสร้าง ความเข้มแข็งและขยายเครือข่ายการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนการเชื่อมโยงตลาดระหว่างชุมชน สร้างความภาคภูมิใจและยกย่องให้เกียรติเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จเพื่อเป็นต้นแบบแก่เกษตรกรรายอื่นๆ ส่วนกลุ่ม Semi-commercial Farming จะส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างเครือข่ายธุรกิจ เกษตรให้มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการแข่งขัน มีการเชื่อมโยงตลาด ชุมชนกับตลาดในระดับประเทศและการ ซื้อขายทาง Online พัฒนาระดับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้เป็น ส่วนสำคัญของการท่องเที่ยวไทยและขยายผลการ พัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer สำหรับกลุ่ม Commercial Farming จะส่งเสริมและให้รักษา ระดับคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร ให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของตลาดเพิ่มทักษะในด้านการบริหารจัดการ ธุรกิจพัฒนาสู่การเป็น Smart Enterprise และส่งเสริมให้ Young Smart Farmer มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาภาค การเกษตร

ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๗๕ - ๒๕๗๙) : มุ่งหวังให้เกษตรกรทุกคนเป็น Smart Farmer มีคุณภาพ ชีวิตที่ดี มีความสามารถในการแข่งขัน มีความมั่นคงภาคภูมิใจในอาชีพ และมีเกียรติศักดิ์ศรีในสังคม รวมทั้งภาค การเกษตรมีความยั่งยืนเป็นเกษตรสมัยใหม่ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรม และการสร้างสรรค์ ของคนรุ่นใหม่รวมทั้งมีรากฐานที่เข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกันที่ดีด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ กรมส่งเสริมการเกษตร ยังต้องพัฒนาองค์กร และระบบการทำงานเพื่อยกระดับเป็นองค์กร ที่มีสมรรถนะสูงหรือเป็น Smart Office และพัฒนาข้าราชการทุกคนให้เป็น Smart Officer

มติที่ประชุม รับทราบเรื่องที่ประธานแจ้ง จำนวน ๔ เรื่อง

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐

ตามที่ ได้มีการประชุมเกษตรจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร ภาคตะวันออก ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัด ฉะเชิงเทรา นั้น เลขาธิการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมและส่งให้ทุกท่านแล้ว รายละเอียดรายงานการประชุม ตามเอกสารหน้า ๔ ถึงหน้าที่ ๙

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๐

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐

๓.๑ สรุปผลการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐

ความก้าวหน้าการใช้จ่ายงบประมาณ ของหน่วยงานภายใต้สังกัดสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการ เกษตรที่ ๓ จังหวัดระยอง ข้อมูล ณ วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ได้รับงบประมาณจากกรมส่งเสริมการเกษตร ๑๒๓,๑๔๗,๗๙๕ บาท ใช้จ่ายไป ๕,๓๒๘,๐๑๐.๑๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๓๓ ต่ำกว่าเป้าหมายกรมส่งเสริม การเกษตรตั้งไว้ ร้อยละ ๑๒.๑๒

มติที่ประชุม ประธานที่ประชุมกำชับให้ทุกหน่วยงานเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๓.๒ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

กิจกรรมโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ดังนี้

๓.๒.๑ ประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก.ระดับเขต ซึ่งวางแผนจัดประชุมร่วมกับการส่งเสริม การเกษตรแบบแปลงใหญ่ ครั้งที่ ๑ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ ครั้งที่ ๒ เดือนมกราคม ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๓ เดือน มีนาคม ๒๕๖๑ โดยกำหนดจัดประชุมฯ ครั้งที่ ๑ ในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ ศพก.อำเภอเมือง จังหวัด ปราจีนบุรี บุคคลเป้าหมายประกอบด้วย ประธาน ศพก.ระดับจังหวัด ประธานแปลงใหญ่ระดับจังหวัด เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบงาน ศพก.ระดับจังหวัด เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานแปลงใหญ่ระดับจังหวัด และทีมผู้จัด รวม ๓๘ คน

๓.๒.๒ กิจกรรม ถอดบทเรียน ศพก. จำนวน ๑ จุด กรมส่งเสริมการเกษตรจะโอนจัดสรรงบประมาณ ในเดือนเมษายน ๒๕๖๑ การคัดเลือก ศพก.ต้นแบบเพื่อถอดบทเรียน จะนำเข้าพิจารณาในวาระการประชุม คณะกรรมการเครือข่าย ศพก.ระดับเขต วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

๓.๒.๓ ขอให้จังหวัดรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) สังกัดสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๓ จังหวัดระยอง ภายในวันที่ ๑๕ ของทุกเดือน เพื่อสรุปภาพรวมระดับเขต นำเสนอในวาระการประชุมผู้บริหารกรมส่งเสริมการเกษตร และเสนอใน การประชุมคณะกรรมการเครือข่ายระดับประเทศ

ประธานที่ประชุมได้แจ้งให้จังหวัดดูแลกำกับให้ทุก ศพก. มีแผนการปฏิบัติงาน แผนการถ่ายทอด ความรู้ หลักสูตรการถ่ายทอดความรู้ ทั้งนี้ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ กรมส่งเสริมการเกษตรได้เปิดกว้างใน กิจกรรมการ ถ่ายทอดความรู้ในกิจกรรมงาน field day โดยพื้นที่เพาะปลูกไม้ผลให้เริ่มดำเนินการได้ตั้งแต่มกราคม ๒๕๖๑ ส่วน พื้นที่เพาะปลูกข้าว ให้เริ่มดำเนินการในเดือนเมษายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป ซึ่งในแต่ละพื้นที่จะมีการจัดงาน Field day นำร่อง โดยผู้บริหารระดับสูงในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เดินทางมาเป็นประธาน ขอให้ที่ประชุมคัดเลือกจุดหลัก ศพก. เพื่อเป็นตัวแทนของภาคตะวันออก

มติที่ประชุม เห็นชอบเลือกจุดหลัก ศพก. จังหวัดระยอง

๓.๓ โครงการส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่

กรมส่งเสริมการเกษตรมีเป้าหมายการปฏิบัติงานแปลงใหญ่ ทั้งหมดตั้งแต่เริ่มโครงการมาในปี ๒๕๕๙- ๒๕๖๐ และแปลงใหม่ ปี ๒๕๖๑ รวม ๑,๓๘๐ แปลง โดยภาคตะวันออก ๙ จังหวัด มีแปลงใหญ่ที่จัดตั้งมาแล้ว ๑๓๙ แปลง และแปลงใหม่ที่จะขอจัดตั้งในปี ๒๕๖๑ อีก ๕๐ แปลง แบ่งเป็นจังหวัดจันทบุรี ๒๐ แปลง ฉะเชิงเทรา ๓ แปลง ชลบุรี ๒ แปลง ตราด นครนายก ปราจีนบุรี จังหวัดละ ๓ แปลง ระยอง ๖ แปลง สมุทรปราการ และสระแก้ว จังหวัดละ ๕ แปลง สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๓ จังหวัดระยอง ได้รับงบประมาณในการติดตามและประเมินผลโครงการ ได้กำหนดกิจกรรม การประชุมขับเคลื่อน ติดตามความก้าวหน้าการปฏิบัติงานโครงการ จำนวน ๒ ครั้ง ในครั้งแรกจะจัดขึ้นในวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๓ จังหวัดระยอง และวางแผนออกติดตามรายจังหวัดทุกเดือน

มติที่ประชุม รับทราบเป้าหมายแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๑ และแผนการขับเคลื่อนงาน

๓.๔ การประกวดชุมชนดีเด่น ภายใต้โครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน ระดับเขต

คณะทำงานการคัดเลือกประกอบด้วยนายชาติรี บุญนาค ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๓ จังหวัดระยอง ประธานคณะทำงาน นายอุดม วรรณฤทธิณี ประธานศพก.ระดับเขต เป็นรองประธาน การพิจารณา คัดเลือกจากเอกสาร ที่มีการดำเนินกิจกรรมกลุ่มที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการมากที่สุด ผลเป็นดังนี้

ด้านการผลิตพืช และพันธุ์พืช อันดับ ๑ ได้แก่โครงการเพาะพันธุ์ไม้เพื่อใช้ประโยชน์ในชุมชน อำเภอโป่งน้ำร้อน จันทบุรี ด้านการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ได้แก่ โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชุมชน อำเภอนิคมพัฒนา ระยอง ด้านการจัดการศัตรูพืช ได้แก่ โครงการผลิตขยายเชื้อไตรโคเดอร์มาในข้าวเปลือก อำเภอแกลง ระยอง ด้านการฟาร์มชุมชน ได้แก่ โครงการเพาะเห็ดนางฟ้า อำเภอเมือง ตราด ด้านการการผลิตอาหาร การแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ได้แก่ โครงการการแปรรูปยางพาราเพื่อเพิ่มมูลค่า อำเภอแกลง ระยอง ด้านการปศุสัตว์ ได้แก่ โครงการเลี้ยงสัตว์แบบพอเพียง อำเภอท่าตะเกียบ ฉะเชิงเทรา ด้านการประมง ได้แก่ โครงการผลิตอาหารปลา อำเภอบางป่อ สมุทรปราการ ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน ได้แก่ โครงการผลิตปุ๋ยหมักแห้งเพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน อำเภอโป่งน้ำร้อน จันทบุรี ประเภทชุมชนดีเด่น ได้แก่ ชุมชนตำบลทุ่งควายกิน(๑) ตำบลทุ่งควายกิน อำเภอแกลง ระยอง

มติที่ประชุม รับทราบผลการคัดเลือกชุมชนดีเด่น ภายใต้โครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน ระดับเขต

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ

๔.๑ เกษตรพันธสัญญา

เกษตรพันธสัญญา หรือ คอนแทรคฟาร์มมิ่ง (contract farming) คือ ระบบการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ หรือการเพาะปลูกพืช ที่มีการทำสัญญาซื้อขายผลผลิตล่วงหน้าระหว่างฝ่ายเกษตรกร หรือเจ้าของฟาร์ม กับคู่สัญญา คือ "ผู้รับประกัน" ซึ่งมักเป็นบริษัทเอกชนที่สัญญาว่าจะซื้อผลผลิตคืนจากอีกฝ่ายในราคาที่ตกลงกันตั้งแต่ต้น เรียกว่า "ราคาประกัน"

วัตถุประสงค์ทางการเกษตรและอุตสาหกรรม ประกอบกับสภาวะความมีจำกัดของทรัพยากรการผลิต ไม่ว่าจะเป็นแรงงาน ที่ดิน และทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ ทำให้ผลิตภาพทางการผลิตลดลง ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของต้นทุนการผลิต โดยคาดการณ์ว่าผลผลิตทางการเกษตรจะตกต่ำ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและโรคพืช

ราคาสินค้าเกษตรผันผวน จะส่งผลให้ราคาสินค้าเกษตรเพื่อเป็นอาหารในปีพ.ศ. ๒๕๕๔ เพิ่มขึ้นกว่า ๔๐% ขณะที่เงินเพื่อจากราคาอาหารจะอยู่ที่ระดับ ๑๕% นอกจากนี้ ยังส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นมิติทางกายภาพ มิติด้านเศรษฐกิจ ทั้งด้านการผลิต การค้า และบริการ รวมถึงมาตรการพันธกรณีทางการค้าและการออกมาตรการกฏระเบียบด้านสิ่งแวดล้อม

จากสภาพการณ์ดังกล่าว ทำให้หลายธุรกิจมีการนำระบบคอนแทรคฟาร์มมิ่ง (contract farming) มาใช้ในการจัดการบริษัท โดยมองว่าวัตถุดิบจัดเป็นแหล่งต้นน้ำของการนำปัจจัยวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิต หากเกิดการขาดแคลน ไม่มีคุณภาพ และจำนวนไม่แน่นอน จะส่งผลกระทบต่อ การส่งมอบหรือส่งต่อไปยังผู้เกี่ยวข้อง ในกระบวนการของบริษัท โดยเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ต่ำลง จะว่าไปแล้ว คอนแทรคฟาร์มมิ่ง ถือว่าไม่ใช่เรื่องใหม่สำหรับประเทศไทย เพราะมีหลายบริษัทที่ใช้ระบบนี้ในการทำธุรกิจแล้วประสบความสำเร็จ เช่น บริษัทในเครือ เจริญโภคภัณฑ์ (ซีพี) หรือเครือเบทาโกร ที่ทำระบบคอนแทรคฟาร์มมิ่งโดยเฉพาะการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งมีมานานกว่า ๓๐ ปี ก็ประสบความสำเร็จดีทั้งบริษัทและเกษตรกร

ข้อดีของการทำคอนแทรคฟาร์มมิ่ง

๑. เกษตรกรมีผลผลิตขายแน่นอน สามารถนำวัตถุดิบไปขึ้นสู่กระบวนการผลิตได้อย่างสม่ำเสมอ และเป็นการประกันรายได้ ประกันราคาสินค้าล่วงหน้า ซึ่งแต่ละพื้นที่จะมีรายละเอียดไม่เหมือนกัน
๒. เกษตรกรได้รับความรู้ ทั้งด้านวิชาการ การออกแบบแปลนฟาร์มมาตรฐาน และเทคนิคในการปรับลดต้นทุนในการผลิต พร้อมจัดหาวัตถุดิบและปัจจัยการผลิตต่างๆ อาจรวมไปถึงการสนับสนุนสินเชื่อทางการเงิน
๓. ผลผลิตได้มาตรฐานเดียวกับที่ทางบริษัทกำหนดและตรงตามความต้องการของตลาด
๔. ในยุคโลกาภิวัตน์ การตกลงราคาและเวลารับมอบสินค้ากันชัดเจน เชื่อว่าเกษตรกรพันธสัญญา สามารถลดความผันผวนของรายได้และผลผลิตของเกษตรกร โดยสามารถทำให้ผลตอบแทน (รายได้) ค่อนข้างแน่นอนและสูงขึ้น และช่วยให้เกษตรกรเข้าถึงเทคโนโลยีและเงินทุน
๕. ช่วยให้เกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและจัดการ ช่วยลดภาระงบประมาณของรัฐในการพยุงราคา สินค้าเกษตรกรรม ตลอดจนช่วยเพิ่มโอกาสการจ้างงานในภาคเกษตรกรรม
๖. เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการแบ่งปันจากบริษัท เพราะมีวัตถุดิบสม่ำเสมอ ควบคุมต้นทุนได้ สามารถคาดการณ์วางแผนการตลาด รวมถึงบริษัทยังประหยัดได้จากขนาดกิจกรรม (economy of scale) เนื่องจากเป็นการผลิตขนาดใหญ่ ส่วนผู้บริโภคได้ประโยชน์จากคุณภาพสินค้าที่สูงขึ้นและราคาถูกลง

ข้อเสียของการทำคอนแทรคฟาร์มมิ่ง

๑. การทำ "คอนแทรค ฟาร์มมิ่ง" ภาคเอกชนมักจะทำสัญญาในรูปแบบสัญญาเชิงเอาเปรียบเกษตรกร ในเรื่องของผลตอบแทน ความเสี่ยง และความเป็นธรรม
๒. เงินลงทุนต่อฟาร์มค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ที่จะเกิดขึ้น ทำให้การคืนทุนต้องใช้เวลานานหลายปี ขณะที่แหล่งเงินทุนของเกษตรกรมาจากการกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ดังนั้น หากบริษัทยกเลิกพันธสัญญากับเกษตรกรในระยะสั้นหรือไม่วางแผนการผลิตให้ เกษตรกรอาจล้มละลายได้ นอกจากนี้ ยังพบว่าสัดส่วนของรายจ่าย (ต้นทุน) ต่อรายได้ของฟาร์มค่อนข้างสูง ประมาณ ๒๗-๔๒% จึงถือว่ามีความเสี่ยงค่อนข้างมาก
๓. เกษตรกรมีความเสี่ยงสูง และเสี่ยงสูงขึ้นเมื่อได้รับผลกระทบทางธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง หรือหวัดนก เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยงในการสูญเสียผลผลิตมากขึ้น เมื่อรวมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าปุ๋ย ค่ายา ฯลฯ
๔. การที่สัญญาไม่ได้คำนวณรายได้ค่าตอบแทนจากการผลิตที่เป็นขั้นบันไดเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน ทำให้เกษตรกรไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะถึงจุดคุ้มทุน และมีกำไรจากการลงทุนเมื่อไร จึงทำให้เกิดความเสียเปรียบ

ข้อดีของการทำคอนแทรคฟาร์มมิ่ง คือเกษตรกรมีผลผลิตขายแน่นอน สามารถนำวัตถุดิบป้อนเข้าสู่กระบวนการผลิตได้อย่างสม่ำเสมอ และเป็นการประกันรายได้ ประกันราคาสินค้าล่วงหน้า เกษตรกรได้รับความรู้ทั้งด้านวิชาการ การออกแบบแปลนฟาร์มมาตรฐาน และเทคนิคในการปรับลดต้นทุนในการผลิต พร้อมจัดหาวัตถุดิบและปัจจัยการผลิตต่างๆ อาจรวมไปถึงการสนับสนุนสินเชื่อทางการเงิน ผลผลิตได้มาตรฐานเดียวกับที่ทางบริษัทกำหนด และตรงตามความต้องการของตลาด ลดความผันผวนของรายได้และผลผลิตของเกษตรกร โดยสามารถทำให้ผลตอบแทน (รายได้) ค่อนข้างแน่นอนและสูงขึ้น และช่วยให้เกษตรกรเข้าถึงเทคโนโลยีและเงินทุน ช่วยให้เกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและจัดการ ช่วยลดภาระงบประมาณของรัฐในการพยุงราคา สินค้าเกษตรกรรม ตลอดจนช่วยเพิ่มโอกาสการจ้างงานในภาคเกษตรกรรม และยังเป็น การเพิ่มประสิทธิภาพการแบ่งปันจากบริษัท เพราะมีวัตถุดิบสม่ำเสมอ ควบคุมต้นทุนได้ สามารถคาดการณ์วางแผนการตลาด รวมถึงบริษัทยังประหยัดได้จากขนาดกิจกรรม เนื่องจากเป็นการผลิตขนาดใหญ่ ส่วนผู้บริโภคได้ประโยชน์จากคุณภาพสินค้าที่สูงขึ้นและราคาถูกลง

ข้อเสียของการทำคอนแทรคฟาร์มมิ่ง ภาคเอกชนมักจะทำสัญญาในรูปแบบสัญญาเชิงเอาเปรียบเกษตรกร ในเรื่องของผลตอบแทน ความเสี่ยง และความไม่แน่นอน เงินลงทุนต่อฟาร์มค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ที่จะเกิดขึ้น ทำให้การคืนทุนต้องใช้เวลาหลายปี ขณะที่แหล่งเงินทุนของเกษตรกรมาจากการกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ดังนั้น หากบริษัทยกเลิกพันธสัญญากับเกษตรกรในระยะสั้นหรือไม่วางแผนการผลิตให้ เกษตรกรอาจล้มละลายได้ เกษตรกรมีความเสี่ยงสูง และเสี่ยงสูงขึ้นเมื่อได้รับผลกระทบทางธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง หรือพายุ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยงในการสูญเสียผลผลิตมากขึ้น เมื่อรวมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าปุ๋ย ค่ายา ฯลฯ การที่สัญญาไม่ได้คำนวณรายได้ค่าตอบแทนจากการผลิตที่เป็นขั้นบันไดเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน ทำให้เกษตรกรไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะถึงจุดคุ้มทุน และมีกำไรจากการลงทุนเมื่อไร จึงทำให้เกิดความเสียหายเปรียบ

มติที่ประชุม หลักการของเกษตรกรพันธสัญญา

๔.๒ Unit School นโยบายแนวทางการจัดทำ Unit School ของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีจุดประสงค์ สำคัญ ๒ ประการคือ สร้างข้าราชการ Unit School Smart Officer และสร้างเกษตรกร Unit School (ศพก.) Smart Farmer หลักการของ Unit School คือ คนในหน่วยช่วยกันกำหนดเรื่องที่ต้องรู้ และแผนการเรียนการสอน ใช้คนในหน่วยถ่ายทอดความรู้ ใช้เวลาไม่มาก/ไม่กระทบเวลาทำงานของหน่วยงาน ไม่ใช้งบประมาณ ทำได้ทุกระดับ กลุ่ม กอง สำนัก กรม และกระทรวง

มติที่ประชุม รับทราบแนวทางการจัดทำ Unit School ของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔.๓ โครงการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๑

กรมส่งเสริมการเกษตร มีการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรในกลุ่มผู้ปลูกพืช ทำไร่นาสวนผสม ทำนาเกลือ และเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ จากเกษตรกรที่ทำการเกษตรในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ เพื่อต้องการทราบสถานการณ์การเพาะปลูกของเกษตรกร ประมาณการผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดในช่วงเวลาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง โดยเกษตรกรจะต้องเป็นผู้มาแจ้งขึ้นทะเบียนที่สำนักงานเกษตรอำเภอตามที่ตั้งแปลงปลูกเมื่อได้เริ่มทำการเกษตรใหม่ และต้องแจ้งปรับปรุงข้อมูลทุกครั้งที่มีการเก็บเกี่ยวและทำการเพาะปลูกใหม่ไปแล้ว ๑๕ วัน ในปี ๒๕๖๑ กรมส่งเสริมการเกษตรได้กำหนดเป้าหมายการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๓ จังหวัดระยอง ดังนี้ จังหวัดจันทบุรี ๓๗,๐๐๐ ครัวเรือน ฉะเชิงเทรา ๓๙,๐๐๐ ครัวเรือน ชลบุรี ๓๒,๐๐๐ ครัวเรือน ตราด ๑๙,๐๐๐ ครัวเรือน นครนายก ๑๘,๐๐๐ ครัวเรือน ปราจีนบุรี ๓๐,๐๐๐ ครัวเรือน ระยอง ๒๗,๐๐๐ ครัวเรือน สมุทรปราการ ๑๐,๐๐๐ ครัวเรือน และสระแก้ว ๔๓,๐๐๐ ครัวเรือน รวมทั้งสิ้น ๒๕๕,๐๐๐ ครัวเรือน และได้กำหนดแผนการดำเนินการของแต่ละไตรมาส รายละเอียดตามเอกสารแนบมาแล้วนั้น

มติที่ประชุม รับทราบเป้าหมายการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๑

๔.๖ การวาดแปลงปี ๒๕๖๑

สำนักงานส่งเสริมการเกษตรที่ ๓ จังหวัดระยองได้วางแผนการจัดอบรมวาดแปลง ปี ๒๕๖๑ โดยดำเนินการที่สำนักงานเกษตรจังหวัดฯ ละ ๒ วัน บุคคลเป้าหมายได้แก่เจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรอำเภอฯ ละ ๓ คน โดยเริ่มต้นการฝึกอบรมในจังหวัดสระแก้ว วันที่ ๑๔-๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป สิ้นสุดวันที่ ๒๕-๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่จังหวัดนครนายก ทั้งนี้ผลการวาดแปลงในแต่ละจังหวัดตั้งรายละเอียดตามเอกสารที่แนบ ประธานที่ประชุมขอให้เกษตรจังหวัดได้กำกับ ติดตามเร่งรัดให้การวาดแปลงเป็นไปตามแผน แล้วเสร็จทันเวลา

มติที่ประชุม รับทราบแผนการฝึกอบรมวาดแปลงและผลการวาดแปลง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๔.๗ การบริหารจัดการผลไม้ภาคตะวันออก ผลการบริหารจัดการผลไม้ภาคตะวันออก เปรียบเทียบระหว่าง ปี ๒๕๕๙ และปี ๒๕๖๐ ผลไม้ภาคตะวันออก จำนวน ๔ ชนิด ได้แก่ทุเรียน มังคุด เงาะ และลองกอง สรุปได้ดังนี้ ทุเรียน มังคุด เงาะ ปี ๒๕๖๐ ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น ทำให้ราคาเฉลี่ยต่อกิโลกรัมต่ำกว่า ปี ๒๕๕๙ ส่วนลองกอง ผลผลิตลดลงจากปี ๒๕๕๙ เนื่องจากเนื้อที่ให้ผลลดลง แต่ราคาผลผลิตทั้ง ๒ ปี แตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ปริมาณผลไม้รวมทั้ง ๔ ชนิดในปี ๒๕๖๐ มีมากกว่า ปี ๒๕๕๙ แต่เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายลดลงตามระบบกลไกการตลาด

มติที่ประชุม ผลการบริหารจัดการผลไม้ภาคตะวันออก เปรียบเทียบระหว่าง ปี ๒๕๕๙ และปี ๒๕๖๐

๔.๘ ปัญหาการเกิดโรครากเน่าโคนเน่าจากเชื้อราไฟทอปเทอรร่าในทุเรียน

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากการเกษตรที่ ๓ จังหวัดระยอง ร่วมกับ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดชลบุรี สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด สำนักงานเกษตรอำเภอบ่อไร่ ได้ดำเนินการ ลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์การเกิดโรครากเน่าโคนเน่าของทุเรียนจากเชื้อราไฟทอปเทอรร่า (*Phytophthora palmivora*) อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด ทำให้สามารถสรุปสาเหตุของการเกิดโรคได้ ว่าในช่วง ๔-๕ เดือนที่ผ่านมา จังหวัดตราด มีฝนตกชุกต่อเนื่องทำให้มีความชื้นในดินสูงเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของเชื้อราสาเหตุโรคพืช สภาพแปลงทุเรียนที่เข้าทำการสำรวจตั้งอยู่บนที่เนินมีความลาดเอียง เกษตรกรให้ข้อมูลว่าเมื่อปี ๕๙/๖๐ มีต้นทุเรียนที่อยู่บนเนิน ๓-๔ ต้น แสดงอาการของโรครากเน่าโคนเน่าแต่เกษตรกรไม่ได้ทำการดูแลรักษาอย่างจริงจัง สภาพดินในแปลงมีสภาพเป็นกรด (ใช้เครื่องตรวจวัดค่า pH ในดินได้ประมาณ ๕.๖) เนื่องจากการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชเป็นเวลาดูแลต่อเนื่อง ยาวนาน และอาจมีการใช้สารเคมีมากเกินไปจนความจำเป็น รวมไปถึงสารเคมีในการบังคับทุเรียนให้ติดดอกออกผลก่อนฤดู ส่งผลให้ระบบรากทุเรียนอ่อนแอ ทำให้เชื้อโรคเข้าทำลายได้ง่ายและแพร่ระบาดอย่างรุนแรงและรวดเร็ว และในฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๖๐ เกษตรกรไว้ผลเป็นจำนวนมากเกินไป ทำให้ต้นทุเรียนทรุดโทรมและอ่อนแอ

แนวทางและมาตรการในการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าของทุเรียนจากเชื้อราไฟทอปเทอรร่า (*Phytophthora palmivora*)

๑. ให้คำแนะนำและป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าของทุเรียนจากเชื้อราไฟทอปเทอรร่า (*Phytophthora palmivora*) เบื้องต้นให้กับเกษตรกร ทั้งในแปลงที่เกิดโรคและแปลงอื่นๆ ดังนี้

๑.๑ แหล่งน้ำที่ใช้ในแปลงมีโอกาสเป็นแหล่งสะสมเชื้อสาเหตุของโรคเนื่องจากเป็นที่รองรับน้ำที่ไหลลงมาจากแปลงทุเรียน แนะนำให้เกษตรกรเก็บตัวอย่างน้ำมาวัดค่า pH หากพบว่า มีค่า pH ต่ำ (มีความเป็นกรด) ให้ทำการปรับสภาพน้ำให้เป็นกลางด้วยปูนขาว (โดโลไมท์)

๑.๒ ให้เกษตรกรดำเนินการตรวจวัดค่า pH ของดินในแปลงอื่น ๆ ที่ยังไม่เกิดการระบาดของโรคฯ หากพบว่า มีค่า pH ต่ำให้ปรับสภาพดินด้วยปูนขาว (โดโลไมท์) และหมั่นตรวจแปลงทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่งให้อากาศถ่ายเทได้ดี และแสงแดดส่องถึงพื้นดิน ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาแบบเชื้อสด โดยใช้เชื้อสด ๑ กิโลกรัม ร้าข้าว

๕ กิโลกรัม ผสมกับปุ๋ยหมัก ๔๐ กิโลกรัม หว่านในโคนทุเรียน ในอัตรา ๒-๓ กก./ต้น หรือรองก้นหลุมก่อนปลูกอัตรา ๕๐-๑๐๐ กรัม /ต้น หรือให้ไปพร้อมกับระบบน้ำ

๑.๓ สำหรับแปลงที่เป็นโรคและมีทุเรียนตายเกือบยกสวนนั้น แนะนำให้เกษตรกรรื้อสวนแล้วปลูกใหม่ ขุดต้นทุเรียนที่เป็นโรคออกไปเผาทำลายนอกสวน จัดสภาพแปลงสวนทุเรียนเพื่อลดการเกิดโรค เช่น การขุดยกร่อง ระหว่างแถวทุเรียน หรือปลูกทุเรียนแบบยกโคก ปรับปรุงบำรุงดินเพื่อไม่ให้มีสภาพเป็นกรด ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ซึ่งเป็นเชื้อราปฏิปักษ์ของเชื้อราไฟทอปเทอรร่า ในแปลงทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยอาจให้ไปพร้อมกับระบบน้ำ

๒. สำหรับแปลงทุเรียนเกษตรกรรายอื่น ๆ ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ ให้ความรู้ สำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรครากเน่าโคนเน่าฯ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ผสมกับปุ๋ยหมักหว่านในโคนทุเรียน หรือให้ไปพร้อมกับระบบน้ำเพื่อป้องกันการเกิดโรค โดยผ่านศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนในการผลิต และขายเชื้อไตรโคเดอร์มา ให้กับเกษตรกร

๓. แนวทางและมาตรการในการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าของทุเรียนจากเชื้อราไฟทอปเทอรร่า (*Phytophthora palmivora*) ภาคตะวันออก

๓.๑ ตรวจสอบและจัดเก็บข้อมูลการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าของทุเรียนจากเชื้อราไฟทอปเทอรร่า (*Phytophthora palmivora*) ในจังหวัดจันทบุรี ตราด และระยอง โดยแยกความรุนแรงเป็น ๔ ระดับ คือ

ระดับ ๑ หมายถึง ต้นทุเรียนยังแสดงอาการของโรคไม่ชัดเจน แต่มีแนวโน้มว่าจะเป็นโรคได้

ระดับ ๒ หมายถึง ต้นทุเรียนเริ่มแสดงอาการของโรค และพบเป็นบางต้นในแปลง

ระดับ ๓ หมายถึง พบการเกิดโรคแต่อยู่ในระดับที่สามารถแก้ไขปัญหาได้และพบปริมาณต้นเป็นโรคประมาณ ร้อยละ ๕๐ ของแปลง

ระดับ ๔ หมายถึง พบการเกิดโรครุนแรงในระดับที่ไม่สามารถป้องกันและแก้ไขได้ มีการระบาดเกือบทั่วทั้งแปลง เพื่อกำหนดแนวทางและกำหนดมาตรการป้องกันการระบาดของโรคฯ อย่างเป็นรูปธรรม

๓.๒ จัดประชุมหารือเพื่อกำหนดมาตรการและวางแผนการป้องกันปัญหาการระบาดของโรคฯ ในภาพรวมของภาคตะวันออก

๓.๓ เนื่องจากการระบาดของโรคมียุคแนวโน้มอาจทวีความรุนแรงและขยายวงกว้างมากขึ้น เพื่อเป็นการป้องกันและลดการระบาดของโรคฯ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากาเกษตรที่ ๓ จังหวัดระยอง จะเฝ้าติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และถ้ามีแนวโน้มการระบาดที่เกินความสามารถในการบริหารจัดการของจังหวัด สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากาเกษตรที่ ๓ จังหวัดระยอง จะดำเนินการจัดทำโครงการโดยของงบประมาณสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตรในการผลิตหัวเชื้อไตรโคเดอร์มา เพื่อสนับสนุนศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนในพื้นที่ไปขยายเชื้อฯ และส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตและนำไปใช้ในสวนตนเองในปริมาณที่เพียงพอ เพื่อเป็นการบูรณาการป้องกันการระบาดของโรคฯ อย่างเต็มพื้นที่ โดยใช้ฐานข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่การระบาดฯ ของจังหวัด

มติที่ประชุม รับทราบวิธีการดำเนินงานของสสค. ๓ รย. เมื่อเกิดการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าจากเชื้อราไฟทอปเทอรร่า (*Phytophthora palmivora*) ในสวนทุเรียน จังหวัดตราด

๔.๙ โครงการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว(หนอนหัวดำ) ด้วยวิธีผสมผสานแบบครอบคลุมพื้นที่โดย
การมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากาเกษตรที่ ๓ จังหวัดระยองได้ดำเนินการ จัดประชุมชี้แจงเตรียมความพร้อมการดำเนินงานโครงการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว(หนอนหัวดำ)ด้วยวิธีผสมผสานแบบครอบคลุมพื้นที่โดยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน ในวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้เข้าประชุมได้แก่ หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืชจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ ระยอง จันทบุรี ตราด และศทอ.ชลบุรี เพื่อมอบแนวทางการดำเนินงาน

โครงการฯ ปี ๒๕๖๑ ตามที่ท่านอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรสั่งการในที่ประชุมผู้บริหาร และตามที่กรมฯ จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ ที่กรมส่งเสริมการเกษตร โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ได้ดำเนินการจัดซื้อสารเคมีฉีดเข้าต้นเรียบร้อยแล้ว คาดว่าจะส่งสารเคมีให้จังหวัดเป้าหมายพร้อมกับวัสดุเทพกาวติดลำต้นภายในเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ จึงขอให้จังหวัดเตรียมสถานที่จัดเก็บสารเคมีให้พร้อม และเตรียมการประชาสัมพันธ์การใช้สารเคมีกำจัดหนอนหัวดำมะพร้าวของจังหวัด เพื่อจ่ายสารเคมีให้อำเภอดำเนินการตามเป้าหมาย ตามกำหนดในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ หรือตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรจะแจ้งเปลี่ยนแปลง ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตร กำหนดจัดงาน “วันปฏิบัติการกำจัดศัตรูมะพร้าว (หนอนหัวดำ) ด้วยวิธีฉีดสารเคมีเข้าต้น” ณ แปลงนายธีระชาติ ถนอมสัจย์ หมู่ที่ ๘ ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ในวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ จึงขอให้ผู้เกี่ยวข้องเตรียมการและกำหนดรายละเอียดการจัดงานให้ชัดเจน โดยในครั้งนี้นักอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเดินทางมาเป็นประธาน

มติที่ประชุม รับทราบการดำเนินงานโครงการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว(หนอนหัวดำ)ด้วยวิธีผสมผสานแบบครอบคลุมพื้นที่โดยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

๔.๑๐ โครงการส่งเสริมการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๐/๖๑ ภาคตะวันออก

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้พิจารณาปรับแก้ไขแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๐/๖๑ โดยขอให้จังหวัดดำเนินการปรับแก้ไขข้อมูลพื้นที่ปลูกข้าว รอบที่ ๒ ตามพื้นที่เป้าหมายทั้งประเทศ พื้นที่ปลูกข้าวรอบที่ ๒ จำนวน ๑๑.๕๕ ล้านไร่ พืชไร่พืชผัก จำนวน ๒.๙๕ ไร่ รวมพื้นที่ ๑๔.๕๐ ล้านไร่ และพื้นที่ในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา (๒๒ จังหวัด) พื้นที่ปลูกข้าวรอบที่ ๒ จำนวน ๖.๘๙ ล้านไร่ พืชไร่พืชผัก จำนวน ๐.๖๙ ไร่ รวมพื้นที่ ๗.๕๘ ล้านไร่ การวางแผนการส่งเสริมการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๐/๖๑ ภาคตะวันออก (๙ จังหวัด) ได้กำหนดเป้าหมายพื้นที่ส่งเสริม ดังนี้ พื้นที่ในเขตชลประทาน แยกเป็นพื้นที่ปลูกข้าวรอบที่ ๒ จำนวน ๔๙๒,๐๐๐ ไร่ พื้นที่ปลูกพืชไร่และพืชผัก จำนวน ๗๐,๕๒๖ ไร่ รวม ๕๖๒,๕๒๖ ไร่ และพื้นที่นอกเขตชลประทาน แยกเป็นพื้นที่ปลูกข้าวรอบที่ ๒ จำนวน ๑๔๒,๑๐๐ ไร่ พื้นที่ปลูกพืชไร่และพืชผัก จำนวน ๓๕,๗๖๗ ไร่ รวม ๑๗๗,๘๖๗ ไร่ รวมพื้นที่ในเขตและนอกเขตชลประทาน แยกเป็นพื้นที่ปลูกข้าวรอบที่ ๒ จำนวน ๖๓๔,๑๐๐ ไร่ พื้นที่ปลูกพืชไร่และพืชผัก จำนวน ๑๐๖,๒๙๓ ไร่ รวม ๗๔๐,๓๙๓ ไร่

มติที่ประชุม รับทราบแผนการส่งเสริมการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๐/๖๑ ภาคตะวันออก

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องเพื่อพิจารณา

การประชุมเกษตรจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการฯ ภาคตะวันออก ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ จำนวน ๔ ครั้ง โดยแบ่งเป็นการประชุมไตรมาสละ ๑ ครั้ง โดยการประชุมครั้งแรก ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๓ จังหวัดระยอง ขอให้ที่ประชุมพิจารณาสถานที่ดำเนินการ จำนวน ๓ ไตรมาส ตามยกเว้น ได้แก่

ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ช่วงระยะเวลา กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว

ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ ช่วงเวลา พฤษภาคม ๒๕๖๐ สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด

ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ ช่วงเวลา สิงหาคม ๒๕๖๑ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก

มติที่ประชุม เห็นชอบแผนการประชุมเกษตรจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการฯ ภาคตะวันออก ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

ระเบียบวาระที่ ๖ แผนการขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตร ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

หน่วยงานนำเสนอในรูปแบบ Flow chart

มติที่ประชุม รับทราบแผนการขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตร ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ของสำนักงานเกษตรจังหวัด ๙ จังหวัด และศูนย์ปฏิบัติการจำนวน ๕ ศูนย์

- ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช

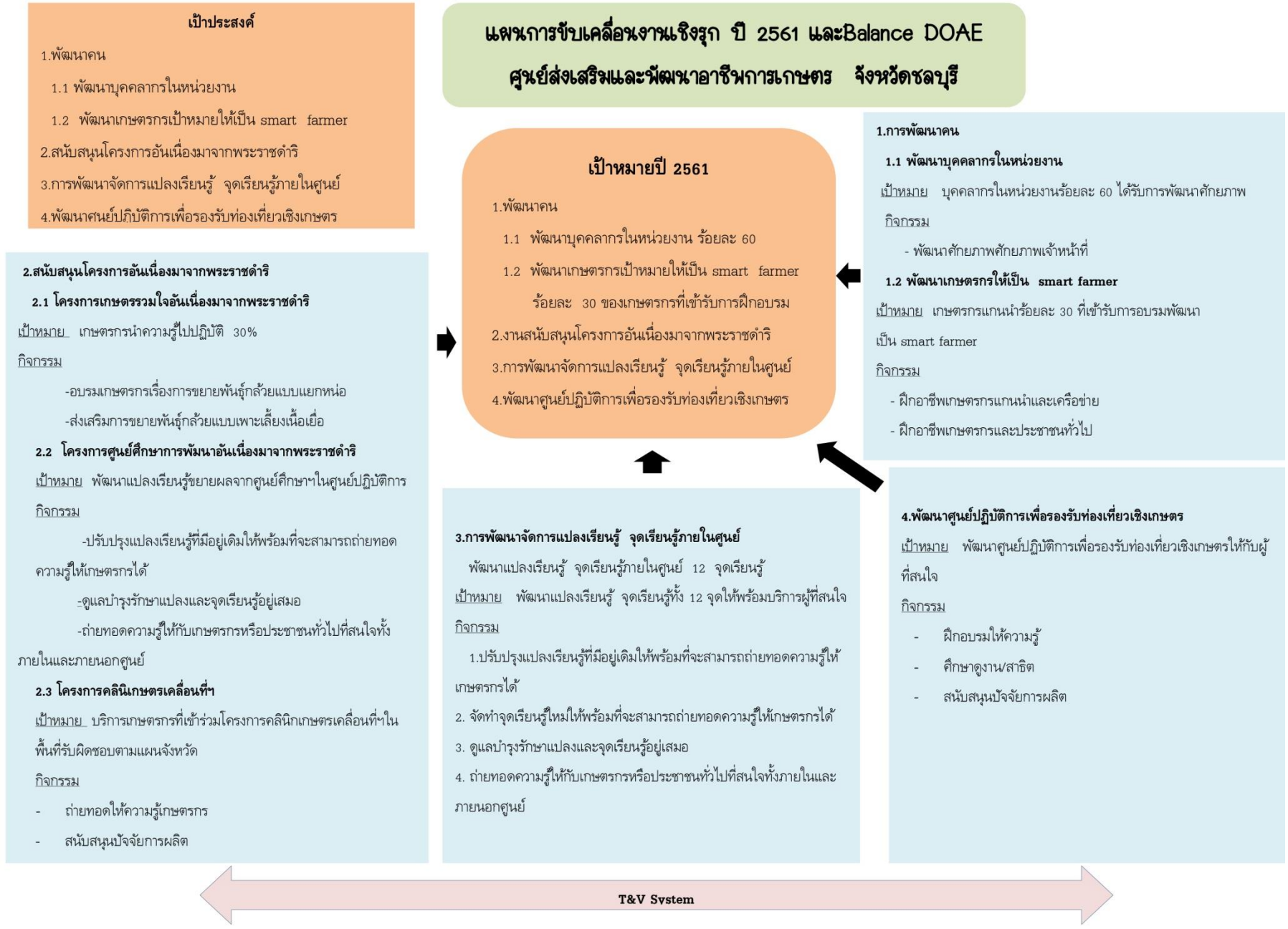

- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดระยอง

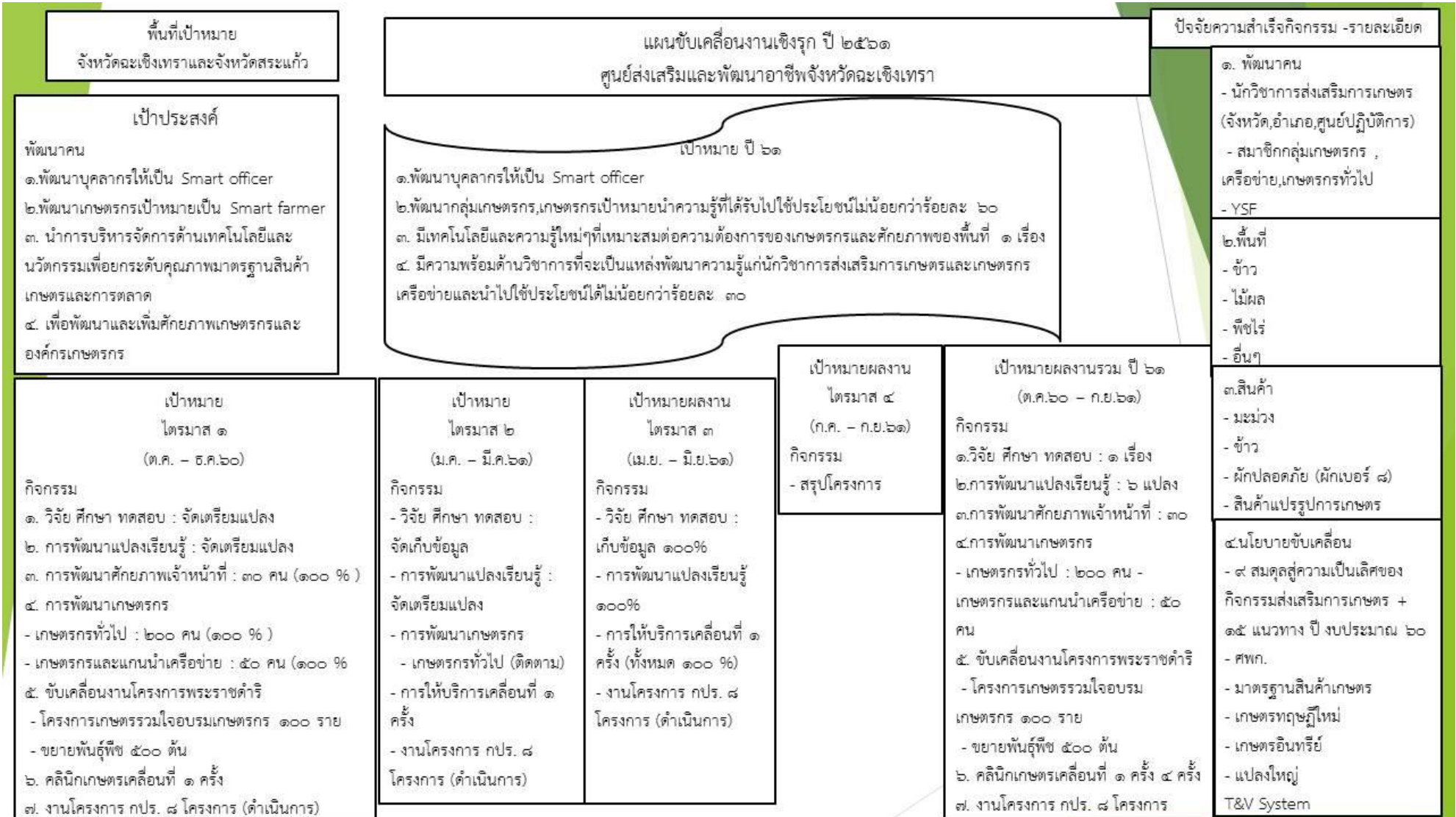

- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดชลบุรี

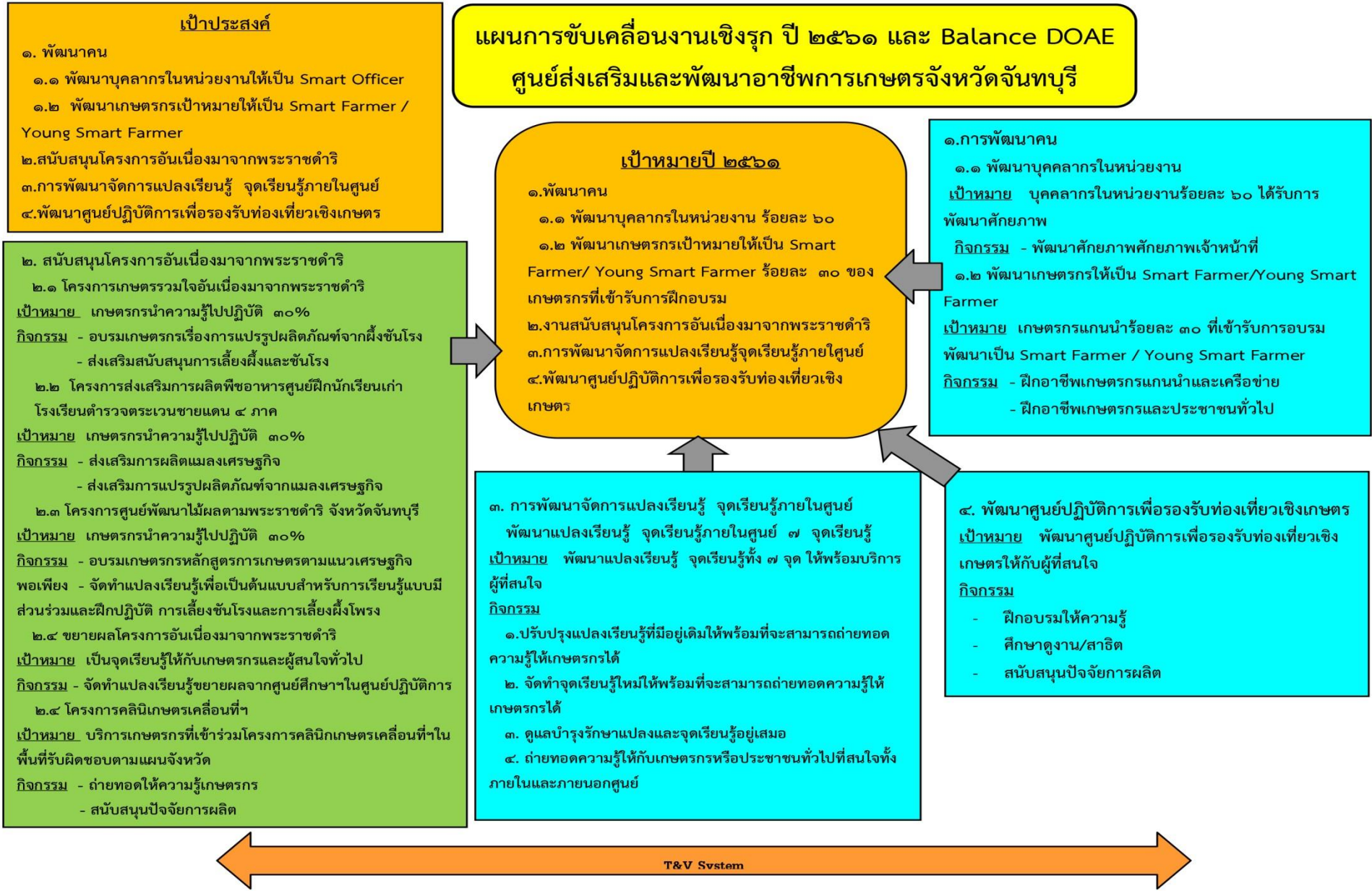

- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา

- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี

- จังหวัดฉะเชิงเทรา

- จังหวัดชลบุรี

แผนการขับเคลื่อนงานเชิงรุก ปี 2561 สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี

- จังหวัดตราด

แผนการขับเคลื่อนงานเชิงรุก ปี ๒๕๖๑ และ Balance DOAE
สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด

๑.พัฒนาเกษตรกร

- พัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer และ Smart group

เป้าหมาย

- พัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ๒๕๐ ราย
- พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ให้เป็น Young Smart Farmer ๓๕ ราย
- ส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกรและ วิสาหกิจชุมชนสู่ Smart Group ๔ กลุ่ม

กิจกรรม (Input)

- พัฒนา - อาสาสมัครเกษตรกร
  - กลุ่มส่งเสริมอาชีพ
  - กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
  - กลุ่มยุวเกษตรกร
  - เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)
- ขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชน/ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนแปรรูป

เป้าประสงค์

- เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาสู่การเป็น Smart Farmer และ Smart Group
- ผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากล
- สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร
- ลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตในการผลิตสินค้าเกษตร

๒.พัฒนาการผลิต

เป้าหมาย

- ลดต้นทุนการผลิตต่อไร่ต่อปี ใน ไม้ผล ๒๐% ข้าว ๒๐%
- เพิ่มปริมาณผลผลิตต่อไร่ต่อปี ในไม้ผล ๒๐% ปาล์มน้ำมัน ๒๐% และข้าว ๒๐%
- พัฒนาการแปรรูปผลผลิตการเกษตร ๒ กลุ่ม
- พัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรคุณภาพ ๒ กลุ่ม
- สร้างมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรในมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ แหล่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) , ยกระดับสินค้า Premium , สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคโดยระบบการตรวจสอบย้อนกลับ หรือ QR Code ๑ ชนิด
- พัฒนาแปลงผลการเกษตรสู่การรับรองมาตรฐาน GAP ๖๐ แปลง
- ปลูกมะพร้าวพันธุ์ดีทดแทนส่วนเก่า ๑๐๐ ไร่
- ปลูกหมากเสริมเพิ่มรายได้ ๑๐๐ ไร่

กิจกรรม (Input)

- พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน
  - GAP
  - เกษตรอินทรีย์
  - GI / สินค้าเกษตรคุณภาพสูง (Premium Product)
  - QR Cord
- เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตร
  - ปาล์มน้ำมัน
  - สับปะรด
  - ไม้ผล
  - มะพร้าว
- ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่
- ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- พัฒนาการแปรรูปและบรรจุภัณฑ์
- เกษตรผสมผสาน

๓.โครงการพระราชดำริ

เป้าหมาย

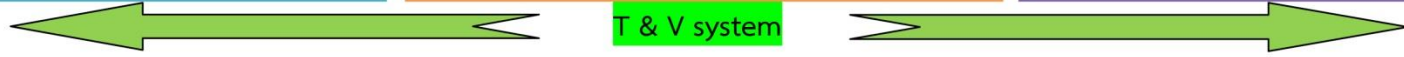
- ดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ๒ แห่ง
- ขยายผลโครงการเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่ ๓๐ ราย

กิจกรรม (Input)

- สนับสนุนโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน
- ขยายผลองค์ความรู้ศูนย์ศึกษาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
- สนับสนุนโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่

เป้าหมายการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑

- พัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร**
  - Smart Farmer ๒๕๐ ราย
  - Young Smart Farmer ๓๕ ราย
  - Smart Group ๔ กลุ่ม
- การพัฒนาการผลิต**
  - ลดต้นทุนการผลิตต่อไร่ต่อปี ใน ไม้ผล ๒๐% ข้าว ๒๐% และมะพร้าว ๒๐%
  - เพิ่มปริมาณผลผลิตต่อไร่ต่อปี ใน ไม้ผล ๒๐% ปาล์มน้ำมัน ๒๐% ข้าว ๒๐% และ ยางพารา ๒๐%
  - พัฒนาการแปรรูปผลผลิตการเกษตร ปีละ ๒ กลุ่ม
  - พัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรคุณภาพ ปีละ ๒ กลุ่ม
  - สร้างมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรในมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ แหล่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) , ยกระดับสินค้า Premium , สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคโดยระบบการตรวจสอบย้อนกลับ หรือ QR Code ปีละ ๑ ชนิด
  - พัฒนาแปลงผลการเกษตรสู่การรับรองมาตรฐาน GAP ปีละ ๖๐ แปลง
- โครงการพระราชดำริ**
  - เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน
  - ขยายผลศูนย์ศึกษาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- จังหวัดนครนายก

**แผนการขับเคลื่อนงานเชิงรุก ปี 2561
และ Balance DOAE
สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก**

เป้าประสงค์

1. พัฒนาคน

1.1 พัฒนาบุคลากรให้เป็น Smart Officer
1.2 พัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer
1.3 พัฒนาองค์กรเกษตรกรให้เป็น Smart Group

2. ยกระดับมาตรฐานและราคาสินค้าด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

1. พัฒนาคน

❖ เกิด Smart Officer ร้อยละ 60

กิจกรรม (Input)

- สำรวจความต้องการของบุคลากร
- กำหนดเครื่องมือ/หลักสูตรการพัฒนาบุคลากร
- จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรรายกลุ่มและบุคคล
- การติดตามและประเมินผลการพัฒนาบุคลากร

❖ เกิด Smart Farmer ร้อยละ 30

❖ เกิด Smart Group ร้อยละ 20

กิจกรรม (Input)

- คัดเลือกเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย
- อบรมให้ความรู้เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร
- สนับสนุนปัจจัยการผลิต/เทคโนโลยี/นวัตกรรม
- ต่อยอดเครือข่ายเกษตรกร

เป้าหมาย ปี 2561

1. การพัฒนาคน

- บุคลากร : พัฒนาบุคลากรสู่ Smart Officer ร้อยละ 60
- เกษตรกร: พัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer ร้อยละ 30
- องค์กรเกษตรกร: พัฒนาองค์กรเกษตรกรสู่ Smart Group ร้อยละ 20

2. การพัฒนาสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

: พัฒนาผลผลิตมะขงชิดมะปรางหวานสู่ Premium grade ร้อยละ 10
: พัฒนาสินค้าเกษตร (ข้าว/พืชผัก) สู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เกษตรกร 20 ราย พื้นที่ 50 ไร่

3. การพัฒนาคุณภาพสินค้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์

เป้าหมาย 1) เกษตรกร 30 ราย ผ่านการเตรียมความพร้อม
2) เกษตรกร จำนวน 20 ราย มีความพร้อมสู่กระบวนการรับรองมาตรฐาน
3) ศูนย์เรียนรู้เกษตรกรอินทรีย์จำนวน 1 ศูนย์

กิจกรรม 1. คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย
2. อบรมเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์
3. ติดตามประเมินแปลงเบื้องต้น
4. นำเกษตรกรสู่กระบวนการรับรอง
5. พัฒนาศูนย์เรียนรู้เกษตรกรอินทรีย์

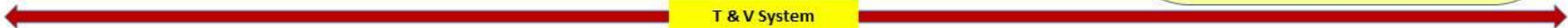
4. การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมพัฒนาคุณภาพมะขงชิด-มะปรางหวาน

เป้าหมาย

- 1) พัฒนาคุณภาพมะขงชิด-มะปรางหวานสู่ Premium grade จำนวน 10 % ของผลผลิต
- 2) เพิ่มมูลค่าผลผลิต Premium grade 50%

กิจกรรม (Input)

1. การสร้างแบรนด์สินค้า (มะขงชิด-มะปรางหวาน) ด้วยสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)
2. ใช้นวัตกรรมหุ่นยนต์ชิมรสผลไม้ (Robot fruit tester) สร้างมาตรฐานรสชาติเพื่อยกระดับราคา
3. การทำ QR code เพื่อการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability)
4. การเก็บรักษาผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว (Post harvest) ด้วยสารสกัดจากผักคตบชะวา
5. พัฒนาผลผลิตสู่ตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche Market)

- จังหวัดปราจีนบุรี

เป้าประสงค์

- พัฒนาคน
  - พัฒนาบุคลากรให้เป็น Smart Officer
  - พัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer
- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม
- ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้

๒. ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่
 มี ๑๑ ชนิดสินค้า (ข้าว, ผัก, ส้ม, ฝรั่ง, ทุเรียน, ส้มโอ, มะม่วง, ยางพารา, ไข่, ไข่แดง, ไข่เขียวอีสาน, ไม้ดอกไม้ประดับ) (เมืองปราจีนบุรี, บ้านสร้าง, กบินทร์บุรี, ประจันตคาม, ศรีมหาโพธิ์, ศรีมโหสถ และนาดี)

เป้าหมาย

- เกษตรกรมีการรวมกลุ่มทำการผลิต มีการบริหารจัดการร่วมกัน โดยใช้แนวทางการพัฒนา Smart Group จำนวน ๑๒ แปลง
- เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพ การตลาด จำนวน ๓๘๐ ราย

กิจกรรม (Input)

- การถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรการพัฒนาผลผลิต ลดต้นทุน การตลาด การบริหารจัดการกลุ่ม
- การวิเคราะห์จัดทำแผนรายแปลงและจัดทำแผนธุรกิจ โดยใช้ข้อมูลแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ประกอบการวิเคราะห์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ๕ ด้าน ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพ การตลาด และการบริหารจัดการ
- พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง โดยใช้แนวทาง Smart Farmer

แผนการขับเคลื่อนงานเชิงรุกปี ๒๕๖๑ และ Balance DOAE สำนักงานเกษตรจังหวัดปราจีนบุรี กรมส่งเสริมการเกษตร

เป้าหมายปี ๒๕๖๑

- การพัฒนาคน
  - พัฒนาบุคลากรให้เป็น Smart Officer ร้อยละ ๖๐ %
  - พัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ร้อยละ ๓๐ ของเกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- สามารถบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้เกิดสมดุลของ Demand และ Supply
- ขยายผลโครงการพระราชดำริเกษตรกรเป้าหมาย ร้อยละ ๓๐

๓. งานขยายผลองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๑ โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาตามพระราชดำริ

เป้าหมาย

- การทำไร่นาสวนผสมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๔๐ ไร่
- แปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ๒ กลุ่ม

กิจกรรม (Input)

- ฝึกอบรมให้ความรู้/ศึกษาดูงาน- สาธิต สนับสนุนปัจจัยการผลิต

๓.๒ โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เป้าหมาย

- จัดทำแปลงส่งเสริมการเกษตรแก่เกษตรกร จำนวน ๓๐ ไร่

กิจกรรม (Input)

- ฝึกอบรมให้ความรู้/ ศึกษาดูงาน- สาธิต สนับสนุนปัจจัยการผลิต

๑.พัฒนาคน

๑.๑ พัฒนาบุคลากรให้เป็น Smart Officer
เป้าหมาย บุคลากรของสำนักงานเกษตรจังหวัดปราจีนบุรี ร้อยละ ๖๐ เป็น Smart Officer

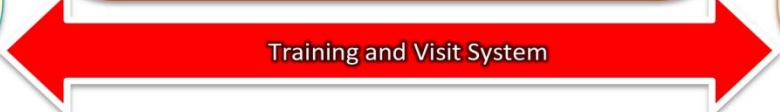
กิจกรรม (Input)

- พัฒนา Smart Officer
- วัดแปลง
- เจ้าหน้าที่ ศตปช.
- เกษตรกรอินทรีย์
- Zoning
- ผู้จัดการแปลงใหญ่
- นักส่งเสริมมืออาชีพ
- ผลผลิตสู่ประชาสัมพันธ์
- นักประชาสัมพันธ์
- DOAE ๔.๐
- DW
- เจ้าหน้าที่ ศจช.
- GAP
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
- มันสำปะหลัง
- ไม้ผล
- ทฤษฎีใหม่
- ตลาดเกษตรกร
- การจัดซื้อจัดจ้าง
- Unit School

๑.๒ พัฒนาเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายให้เป็น Smart Farmer
เป้าหมาย เกษตรกรร้อยละ ๓๐ ที่เข้ารับการฝึกอบรมเป็น Smart Farmer

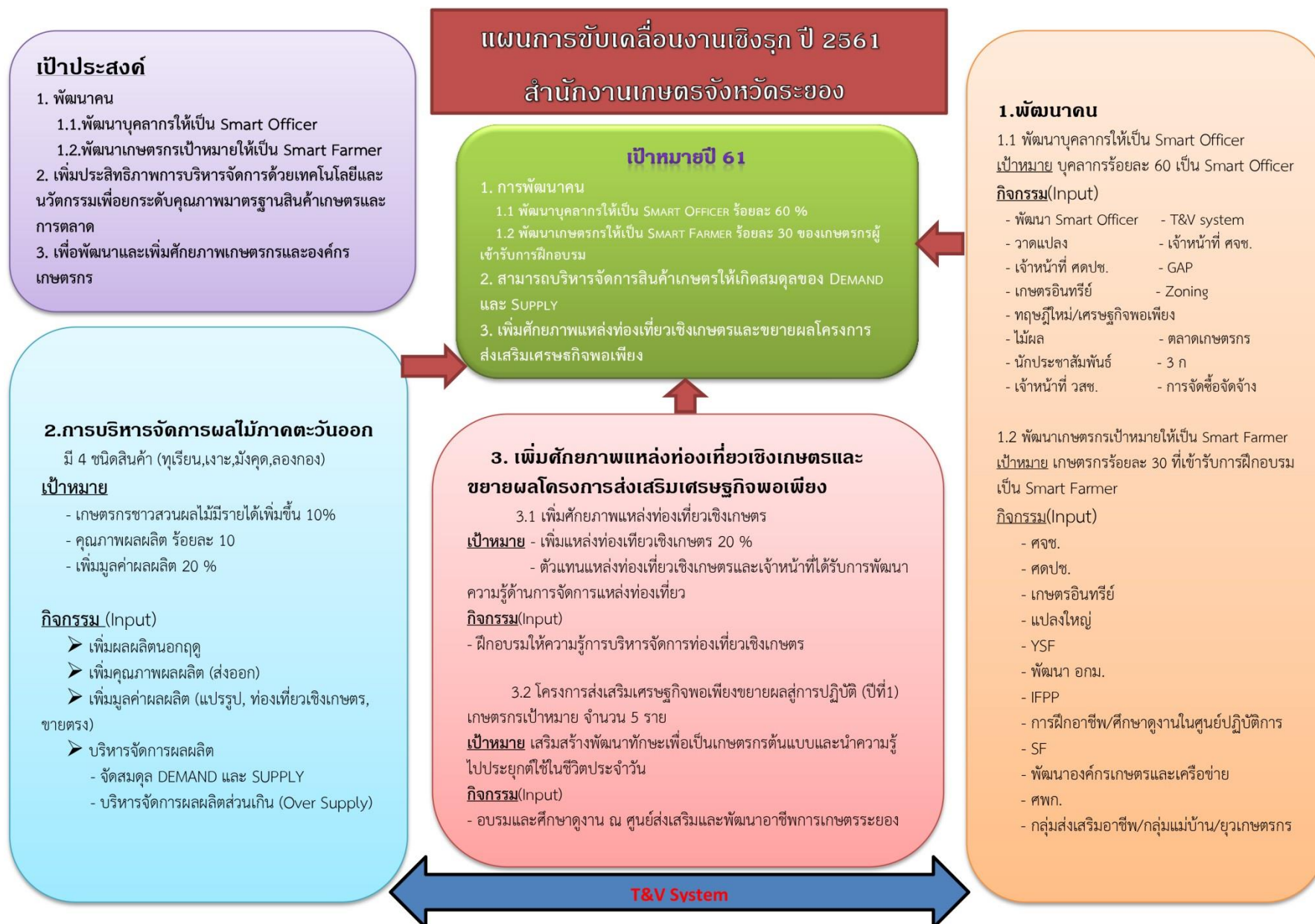
กิจกรรม(Input)

- วิสาหกิจชุมชน
- ศจช.
- ศตปช.
- เกษตรกรอินทรีย์
- แปลงใหญ่
- ศพก.
- พัฒนา อกม.
- พัฒนาองค์กรเกษตรกรและเครือข่าย
- SF
- YSF
- FFS

- จังหวัดระยอง

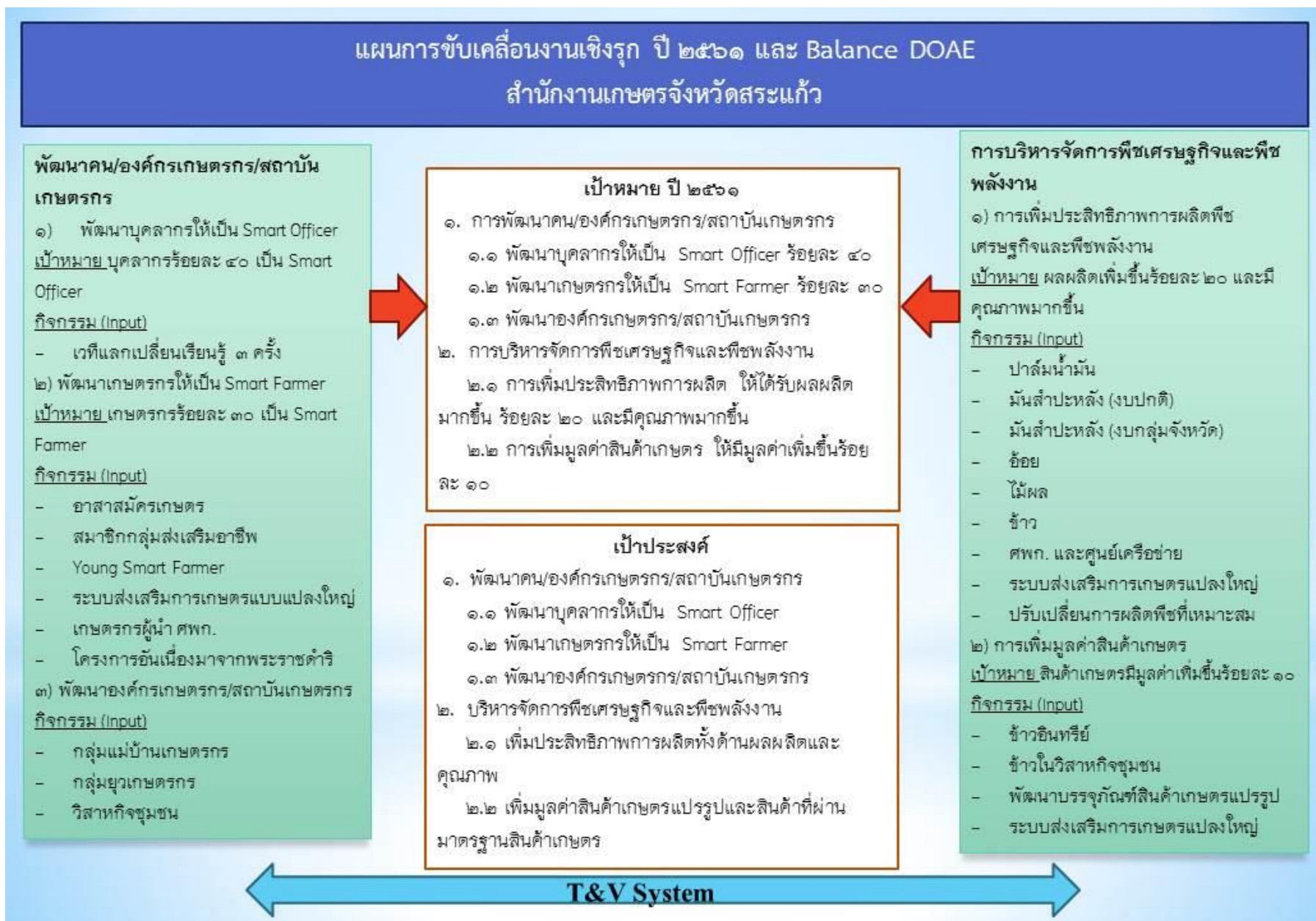
- จังหวัดสมุทรปราการ

T&V System

- จังหวัดสระแก้ว

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ

๗.๑ ประชุมครั้งต่อไป กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ณ สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว

๗.๒ กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนดจัดงานวิสาhekijชุมชนแฟร์ ในวันที่ ๒๒-๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ประธานที่ประชุมแจ้งให้จังหวัดเตรียมการคัดเลือกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพ เพื่อร่วมจำหน่ายสินค้า

๗.๓ โครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เกษตรกรที่มีพื้นที่การเกษตรอยู่ในพื้นที่ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (อุทกภัย) ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยจากพายุเซินกา และตาลัสในช่วงเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๐ เพื่อการฟื้นฟูอาชีพด้านการเกษตรแก่เกษตรกรผู้ประสบอุทกภัย ปี ๒๕๖๐ เพื่อให้เกษตรกรที่ประสบอุทกภัยมีอาหารบริโภคในครัวเรือนหลังน้ำลด อันเป็นการลดรายจ่าย และสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรเพื่อฟื้นฟูและส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกรที่ประสบอุทกภัย ให้จังหวัดดำเนินการ แล้วรายงานกรมฯ เขต

(นางสาวอิสรี เก่งนอก)

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

ผู้จดยางงานการประชุม

(นางอุบล มากอง)

ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม